



**ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ
МИРГОРОДСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ
ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ**



РОЗПОРЯДЖЕННЯ

від 11 січня 2020 року

№ 3-в

Про затвердження Організаційно-методичних
вказівок з підготовки населення
міста Миргорода до дій у
надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки

Відповідно до пп. 20 ч.4 ст. 42 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Кодексу цивільного захисту України, постанов Кабінету Міністрів України від 26.06.2013 року № 443 "про затвердження Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту", від 26 червня 2013 року № 444 "Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях", від 23 жовтня 2013 року № 819 "Про затвердження Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту", наказу Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 21 грудня 2019 року № 738 "Про затвердження Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки", з метою організації підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації керівного складу і працівників підприємств, установ та організацій міста Миргорода у сфері цивільного захисту, навчання населення захисту і діям у надзвичайних ситуаціях:

1. Затвердити Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення міста Миргорода до дій у надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки (далі – Організаційно-методичні вказівки), що додаються.
2. Управлінням, відділам і службам міської ради, підприємствам, установам та організаціям міста керуватися цими Організаційно-методичними вказівками.
3. Визнати таким, що втратило чинність, розпорядження міського голови від 04 лютого 2019 року № 13-в „Про Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення міста Миргорода до дій у надзвичайних ситуаціях на 2019 рік”.
4. Контроль за виконанням цього розпорядження покласти на першого заступника міського голови Швайку С.О.

Міський голова

Сергій Соломаха

**Організаційно-методичні
вказівки з підготовки населення міста Миргорода до дій у
надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки**

I. Загальні положення

1.1. Організаційно-методичні вказівки з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях (далі — Організаційно-методичні вказівки) підготовлено відповідно до статті 39 Кодексу цивільного захисту України, Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444, Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819, Типового положення про територіальні курси цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, навчально-методичні центри цивільного захисту та безпеки життєдіяльності, затвердженого наказом МВС від 16.10.2018 № 835, Організаційно-методичних вказівок з підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях на 2020-2021 роки, затверджених наказом Державної служби України з надзвичайних ситуацій від 21.12.2019 № 738.

1.2. Метою Організаційно-методичних вказівок є надання практичних рекомендацій суб'єктам забезпечення цивільного захисту з питань виконання вимог законодавства щодо підготовки населення до дій у надзвичайних ситуаціях.

1.3. Головним завданням навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях є формування культури безпеки його життєдіяльності, обізнаності щодо прав і обов'язків у сфері цивільного захисту та готовності до свідомих практичних дій в умовах надзвичайних ситуацій, а керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, — набуття навичок створювати, приймати та реалізовувати управлінські рішення в межах посадових обов'язків і повноважень, передбачених законодавством у цій сфері.

1.4. Організаційно-методичні вказівки розроблені для використання керівниками суб'єктів забезпечення цивільного захисту всіх рівнів, в тому числі для організації відповідної роботи керівників підрозділів з питань цивільного захисту та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту.

II. Рекомендації виконавчим органам міської ради, підприємствам, установам та організаціям міста

2.1. Керівникам виконавчих органів міської ради з метою забезпечення навчання з питань цивільного захисту працівників відповідних органів, а також суб'єктів господарювання, що належать до сфери їх управління, рекомендується:

- 1) забезпечити організацію та проведення:
 - командно-штабних навчань (штабних тренувань) з працівниками органів управління та сил цивільного захисту відповідної функціональної підсистеми з урахуванням Методичних рекомендацій щодо підготовки та проведення командно-штабних навчань органів управління цивільного захисту, затверджених наказом ДСНС України від 29.01.2014 № 44 (із змінами у редакції наказу ДСНС України від 18.05.2017 № 273);
 - навчально-практичних заходів з підготовки працівників відповідних галузевих спеціалізованих служб згідно з вимогами Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 469;
- 2) забезпечити своєчасне проходження функціонального навчання посадовими особами, що визначені у додатку 1 до Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців,

діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819;

3) надати практичну допомогу та забезпечити контроль проведення на підприємствах, в установах та організаціях, що належать до сфери управління:

- навчання працівників за відповідними програмами підготовки до дій у надзвичайних ситуаціях згідно з вимогами Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 444;

- спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту згідно з Порядком підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, та Рекомендаціями ДСНС України щодо проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту від 26.04.2017 №16-6361/16;

4) запланувати і провести з керівним складом та фахівцями, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, навчально-методичний збір з підведення підсумків виконання основних заходів з питань навчання діям у надзвичайних ситуаціях за поточний плановий період і визначення завдань на наступний плановий період.

2.2. Виконавчим органам міської ради та їх структурним підрозділам, міським спеціалізованим службам цивільного захисту з метою забезпечення навчання з питань цивільного захисту:

1) забезпечити організацію та проведення заходів з підготовки:

відповідних органів управління міської ланки та підпорядкованих їм сил цивільного захисту з урахуванням вимог Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 року № 443, плану основних заходів цивільного захисту Полтавської області на рік;

2) визначити щорічну потребу у навчанні відповідно до вимог Порядку проведення навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 р. № 819, скласти та подати до Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області до 15 червня поточного року заявки на функціональне навчання за державним замовленням, забезпечити своєчасне прибуття запланованих осіб для проходження навчання;

3) забезпечити організацію та проведення заходів з підготовки відповідних міських спеціалізованих служб цивільного захисту згідно з вимогами Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08 липня 2015 р. № 469.

2.3. Сектору цивільного захисту:

1) розробити і затвердити організаційно-методичні вказівки щодо навчання населення на відповідному рівні та організувати контроль за їх виконанням.

До 25 січня проінформувати управління з питань цивільного захисту Полтавської облдержадміністрації про затвердження організаційно-методичних вказівок щодо навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;

2) забезпечити організацію та проведення заходів з підготовки органів управління Миргородської міської ланки територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту та підпорядкованих їй сил цивільного захисту згідно з вимогами Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, плану основних заходів цивільного захисту на рік;

3) забезпечити контроль за ходом і якістю підготовки міських спеціалізованих служб та формувань цивільного захисту, їх готовності до дій за призначенням згідно з вимогами Положення про спеціалізовані служби цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 469, Порядку утворення, завдання та функції формувань цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 9 жовтня 2013 р. № 787, Примірного положення про формування цивільного захисту, затвердженого наказом МВС України від 31.01.2015 № 113;

4) відповідно до Плану комплектування Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності області з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020-2021 роки, затвердженого відповідними розпорядженнями голови облдержадміністрації, забезпечити своєчасне прибуття запланованих осіб для проходження функціонального навчання в Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області;

5) здійснювати постійний облік осіб, які зобов'язані проходити функціональне навчання, та своєчасно подавати відповідну інформацію до НМЦ ЦЗ та БЖД Полтавської області. Визначити потребу у навчанні на 2021-2022 роки осіб керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, та до 15 червня подати заявки на проходження функціонального навчання до НМЦ ЦЗ та БЖД Полтавської області;

6) у період проведення у Миргородській міській ланці територіальної підсистеми єдиної державної системи цивільного захисту командно-штабних навчань з органами управління та силами цивільного захисту передбачити залучення до їх проведення не менше ніж 30% суб'єктів господарювання, в яких заплановано проведення спеціальних об'єктових навчань;

7) визначити конкретні заходи з підтримки і подальшого вдосконалення навчально-матеріальної бази для підготовки населення;

8) спланувати та провести у січні – лютому навчально-методичний збір з керівним складом установ, підприємств, організацій щодо підведення підсумків виконання основних завдань навчання населення з питань цивільного захисту за поточний рік та визначення завдань на наступний навчальний рік;

9) визначити конкретні заходи щодо удосконалення та розвитку мережі консультаційних пунктів, підвищення рівня їх методичної, матеріально-технічної бази;

10) організувати та провести до 1 листопада огляд – конкурс на кращий консультаційний пункт з питань цивільного захисту. Про результати проведеного конкурсу проінформувати начальника управління з питань цивільного захисту облдержадміністрації до 15 листопада 2020 та 2021 року;

11) за методичного супроводу Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області здійснювати видання навчальних, навчально-наочних посібників, інформаційних матеріалів, буклетів, брошур щодо навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях;

12) запровадити постійні рубрики у засобах масової інформації, зокрема друкованих, а також за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій, аудіовізуальних, інтерактивних та соціальної реклами правил поведінки населення в умовах надзвичайних ситуацій;

13) щоквартально до 30 числа останнього місяця кварталу інформувати управління з питань цивільного захисту облдержадміністрації про проведenu інформаційно-роз'яснювальну роботу серед населення через засоби масової інформації;

14) звітувати про виконану роботу з питань навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях відповідно до вимог Примірного табеля термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту, затвердженого наказом ДСНС України від 11.10.2014 №578:

- надати доповідь начальнику управління з питань цивільного захисту облдержадміністрації про підсумки навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях з додатками 1-4 за формою 7/1 НН – до 10 грудня, додатки 1-2 за формою 7/1 НН – до 10 червня;

- надати до 10 січня інформацію щодо запланованих заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту на наступний рік за формою 1/ГПЦЗ 1;

- щокварталу до 10 числа наступного за звітним кварталом надавати донесення про стан виконання заходів з підготовки органів управління та сил цивільного захисту за формою 1/ВПЦЗ.

2.4. Керівникам підприємств, установ та організацій з метою здійснення навчання працівників з питань цивільного захисту рекомендується:

1) відповідно до Плану комплектування Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності області з навчання керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією і здійсненням заходів з питань цивільного захисту, на 2020 рік,

затвердженого розпорядженням голови облдержадміністрації від 31.10.2019 № 829, забезпечити своєчасне прибуття запланованих осіб для проходження функціонального навчання в Навчально-методичний центр цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області.

2) визначити потребу у навчанні на 2021 рік осіб керівного складу та фахівців, діяльність яких пов'язана з організацією та здійсненням заходів з питань цивільного захисту, відповідно до вимог Порядку проведення навчання, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 жовтня 2013 року № 819, та до 1 червня подати заявки до відповідного органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування щодо проходження ними функціонального навчання;

3) навчання працівників безпосередньо на підприємствах, в установах, організаціях здійснювати шляхом курсового та індивідуального навчання за відповідними програмами підготовки працівників:

- всіх працівників – за програмою загальної підготовки і додатково:
- працівників, які входять до складу спеціалізованих служб і формувань цивільного захисту – за програмою спеціальної підготовки;
- працівників об'єктів підвищеної небезпеки – за програмою додаткової підготовки з техногенної безпеки;
- працівників, зайнятих на роботах з підвищеною пожежною небезпекою – за програмою пожежно-технічного мінімуму;

4) розробити і затвердити відповідні програми підготовки працівників та сформувати навчальні групи за відповідними категоріями. Призначити своїм наказом керівників цих груп.

Допроведення занять з надання домедичної допомоги залучити медичних працівників підприємств, установ, організацій;

5) індивідуальне навчання здійснювати шляхом вивчення працівниками теоретичного матеріалу самостійно та у формі консультацій з керівниками навчальних груп з курсового навчання або посадовими особами з цивільного захисту підприємства, установи, організації;

6) на підприємствах, в установах, організаціях із чисельністю працівників 50 і менше осіб навчання здійснювати особами з питань цивільного захисту, призначеними в межах штатної чисельності суб'єкта господарювання шляхом проведення інструктажів за програмою загальної підготовки працівників;

7) з працівниками під час прийняття на роботу і за місцем роботи організувати проведення інструктажів з питань цивільного захисту, пожежної безпеки та дій у надзвичайних ситуаціях на підставі програми підготовки працівників і діючих на підприємстві, в установі, організації правил, інструкцій, планів реагування на надзвичайні ситуації, інших нормативно-правових актів з питань цивільного захисту, техногенної та пожежної безпеки.

Затвердити програми для проведення вступного, первинного, повторного, позапланового та цільового інструктажів на підприємстві, в установі, організації після узгодження їх змісту з відповідним територіальним органом ДСНС України;

8) під час прийому на роботу працівників, зайнятих на роботах з підвищеною пожежною небезпекою, попередньо здійснювати їхнє спеціальне навчання за програмою пожежно-технічного мінімуму.

Програма повинна бути розроблена підприємством, установою та організацією або іншим суб'єктом господарювання, що здійснює навчання з пожежно-технічного мінімуму, та затверджена ним за погодженням з відповідним територіальним органом ДСНС України.

У подальшому перевірку знань таких працівників проводити щорічно комісією з перевірки знань з питань пожежної безпеки підприємства, установи, організації. Перелік питань для перевірки знань з пожежної безпеки та склад комісії затвердити наказом по підприємству, установі, організації та забезпечити проходження членами комісії навчання і перевірку знань з питань пожежної безпеки в Навчально-методичному центрі цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області;

9) забезпечити організацію та проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту відповідно до вимог Порядку підготовки до дій за призначенням органів управління та сил цивільного захисту, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2013 р. № 443, Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня

2013 р. № 443, та Рекомендаціями ДСНС України щодо проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту від 26.04.2017 №16-6361/161;

10) затвердити графік проведення спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту на підприємстві, установі, організації та узгодити з місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування та територіальним органом ДСНС;

11) забезпечити ведення на підприємстві, в установі, організації плануючої та облікової документації з питань навчання працівників;

12) обладнати з урахуванням особливостей виробничої діяльності інформаційно-довідковий куточок з питань цивільного захисту;

13) вжити заходів щодо удосконалення матеріально-технічної бази з підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях шляхом виділення в навчальних цілях ділянок, споруд, приміщень для обладнання в них навчальних містечок, пунктів, класів тощо;

14) навчання працівників здійснювати у робочий час за рахунок коштів підприємства, установи, організації;

15) звітувати про навчання працівників діям у надзвичайних ситуаціях, своєчасно подавати до відповідного органу виконавчої влади, органу місцевого самоврядування та місцевого підрозділу ГУ ДСНС України у Полтавській області звіт за результатами проведених спеціальних об'єктових навчань і тренувань.

2.4. Начальнику відділу освіти, керівникам загальноосвітніх, дошкільних та позашкільних закладів освіти, керівникам професійно-технічних та вищих закладів освіти з метою навчання з питань цивільного захисту студентів, учнів та дітей дошкільного віку рекомендується:

1) навчання студентів закладів вищої освіти до дій у надзвичайних ситуаціях здійснювати за нормативними дисциплінами „Безпека життєдіяльності” та „Цивільний захист”. З метою відпрацювання дій у разі виникнення надзвичайних ситуацій щороку у закладах вищої освіти проводити об'єктові тренування з питань цивільного захисту;

2) навчання учнів закладів загальної середньої та професійно-технічної освіти до дій у надзвичайних ситуаціях здійснювати в рамках вивчення предметів „Основи здоров'я” та „Захист Вітчизни”. Практичне закріплення теоретичного матеріалу здійснювати шляхом щорічного проведення Дня цивільного захисту;

3) навчально-виховну роботу з дітьми дошкільного віку проводити згідно з вимогами базового компонента дошкільної освіти і спрямовувати на формування достатнього та необхідного рівня знань і умінь дитини для безпечного перебування в навколишньому середовищі, елементарних норм поведінки у надзвичайних ситуаціях і запобігання пожежам від дитячих пустощів з вогнем. У закладах дошкільної освіти проводити щороку Тиждень безпеки дитини;

4) навчання дітей дошкільного віку, учнів та студентів здійснювати під час навчально-виховного процесу за рахунок коштів, передбачених для фінансування навчальних закладів;

5) у позашкільних закладах освіти формувати культуру безпеки життєдіяльності серед дітей та молоді, формувати здоровий спосіб життя, навчати навичкам самозахисту і рятування.

III. Рекомендації навчально-консультаційному пункту Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області

3.1 Навчально-консультаційному пункту Навчально-методичного центру цивільного захисту та безпеки життєдіяльності Полтавської області з метою організації та навчально-методичного забезпечення навчання керівного складу органів управління цивільного захисту та населення діям у надзвичайних ситуаціях рекомендується:

1) здійснювати практичну підготовку керівного складу та фахівців під час спеціальних об'єктових навчань і тренувань з питань цивільного захисту на підприємствах, установах та організаціях;

2) постійно надавати підприємствам, установам, організаціям консультаційних, аналітичних, методичних та інших кваліфікованих послуг з питань розроблення ними програм підготовки працівників до дій у надзвичайних ситуаціях, необхідних наочних і навчальних матеріалів, оригінал-макетів інформаційно-довідкових куточків тощо;

3) згідно з планом забезпечити проведення функціонального навчання осіб керівного складу суб'єктів господарювання до початку проведення командно-штабних навчань з органами управління та силами цивільного захисту, де передбачено їх проведення;

4) постійно надавати інформаційно-методичну допомогу виконавчим органам міської ради з питань підготовки і видання навчальних і наочних матеріалів, рекомендацій, пам'яток для населення про можливий ризик під час надзвичайних ситуацій та способи дій і поведінку, якої слід дотримуватися;

5) підготувати та провести згідно із затвердженими планами-графіками практичної підготовки інструкторсько-методичні заняття на підприємствах, в установах та організаціях, що проводять спеціальні об'єктові навчання в межах відповідних адміністративно-територіальних одиниць. Перелік навчально-виробничих завдань у планах проведення інструкторсько-методичних занять та строки і тривалість їх проведення узгодити із замовниками;

6) надавати інформаційно-методичну підтримку особам, відповідальним за роботу консультаційних пунктів з питань цивільного захисту у відпрацюванні ними плануючої, звітної документації, відборі літератури, складанні пам'яток, листівок для населення, виконання робіт з розроблення оригінал-макетів стендів інформаційно-довідкових куточків з питань цивільного захисту;

7) надавати інформаційно-методичну підтримку базовим (опорним) з питань цивільного захисту закладам освіти з організації і проведення показових Днів цивільного захисту та Тижнів безпеки дитини;

8) звітувати про виконану роботу з питань навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях згідно з вимогами наказу ДСНС України від 11.10.2014 № 578 „Про Примірний табель термінових та строкових донесень з питань цивільного захисту”.

Керуюча справами виконавчого комітету

Антоніна Нікітченко